

PAPER DETAILS

TITLE: YENİ KAMU YÖNETİMİ VE GÜVENLİK HİZMETLERİNE VATANDAS KATILIMI:
KAHRAMANMARAS ÖRNEĞİ

AUTHORS: Murat GÖZÜBENLİ

PAGES: 0-0

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/229730>

YENİ KAMU YÖNETİMİ VE GÜVENLİK HİZMETLERİNE VATANDAŞ KATILIMI: KAHRAMANMARAŞ ÖRNEĞİ

**PUBLIC PARTICIPATION IN NEW PUBLIC MANAGEMENT AND SECURITY
SERVICES: KAHRAMANMARAŞ CASE**

DOI:10.17755/esosder.37408

Murat GÖZÜBENLİ¹

Öz

Bu çalışmanın amacı, Yeni Kamu Yönetimi (YKY) anlayışının en önemli unsurlarından biri olan vatandaş katılımını güvenlik hizmetleri açısından araştırmaktır. Çalışmada, Kahramanmaraş İl Emniyet Müdürlüğü tarafından toplum destekli polislik kapsamında 18 Aralık 2012 ile 21 Ocak 2014 tarihleri arasında gerçekleştirilen 1,718 vatandaşın katıldığı 64 adet Huzur ve Bilgi Paylaşım Toplantısı incelenmiştir. Sivil toplum kuruluşlarının, diğer kamu kurumlarının ve vatandaşların toplantılara aktif olarak katıldığı ve bu katılım mekanizmasını faydalı buldukları tespit edilmiştir. Çalışmanın yazarının da katılımcı-gözlemci olarak dâhil olduğu toplantılarda, katılımcıların sadece polisiye konularda değil, belediye ve diğer kamu kurumlarının hizmet alanlarına girse bile güvenlik sorunu olarak gördükleri her türlü konularla ilgili şikâyet, talep ve beklentilerini ilettikleri anlaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yeni Kamu Yönetimi (YKY), Vatandaş Katılımı, Güvenlik Hizmetleri, Toplum Destekli Polislik, Huzur Toplantıları

Abstract

The aim of this study is to explore the public participation, an essential element of New Public Management, in terms of security services. In order to accomplish this aim, 64 police-community meetings were investigated. These meetings were organized by Kahramanmaraş Police Department from 18 December 2012 to 21 January 2014. The author of this study also attended these meetings as a participant observer. The findings of the study showed that NGOs, other public organizations and citizens actively participated in these meetings and found them useful. The findings also revealed that participants stated their complaints, expectations and claims not only on police-related issues but also other government agencies and the municipality.

Keywords: New Public Management (NPM), public participation, security services, community policing, community meetings.

¹ Doç. Dr., Emniyet Genel Müdürlüğü, murat.gozubenli@egm.gov.tr

GİRİŞ

Kamu yönetiminin temel amacı kamu hizmetlerinin en kaliteli bir şekilde sunulması ve kaynaklarının en verimli bir şekilde kullanılmasıdır. Kamu hizmetlerinin kalitesini artıran hususlardan birisi de kamu politikalarının belirlenmesi ve uygulanması sürecinde vatandaşların da görüş ve önerilerinin alınmasıdır. Vatandaşların kendileri veya sivil toplum kuruluşları vasıtasıyla kamu hizmetlerine katılmaları demokratik yönetimlerin en belirgin özelliklerinden biri olsa da, son 20-30 yılda Yeni Kamu Yönetimi (YKY) anlayışının gelişmesiyle birlikte ayrı bir önem kazanmıştır. KYK anlayışının öne çıkan yönetişim, vatandaş odaklılık, hesap verilebilirlik gibi prensipleri doğrultusunda demokratik yönetimler, kamu hizmetlerinin etkinliklerinin artırılması amacıyla *vatandaş katılımına (public participation)* daha çok önem vermeye başlamışlardır (Hornbein ve King, 2012).

Vatandaş katılımı, günümüzde demokrasinin en temel esaslarından biri olarak görülmektedir. Ebdon ve Franklin'e (2006) göre bunun nedeni, vatandaşların kamu politikalarından ve programlarından doğrudan etkilenen taraf olmaları ve vergi ödeyerek kamu hizmetlerini finanse ettiklerinden dolayı, görüş ve önerilerinin alınmasının bir zorunluluk olmasıdır (akt. Şahin, 2014). Banger (2011) da benzer şekilde tüm vatandaşların kendi yaşamlarını etkileyen çevresel, ekonomik, sosyal veya siyasal tartışmalara doğrudan katılabilesini *katılımcı demokrasinin (deliberative democracy)* en önemli unsuru olduğunu belirtmektedir.

Vatandaş katılımı üzerine yapılan araştırmalar, katılım girişimlerinin etkin, programlı ve amacına uygun bir şekilde yapıldığı takdirde kamu kurumlarının performanslarının artmasına ve daha demokratik hizmet vermelerine yol açtığını ortaya koymuştur (Kathlene ve Martin, 1991; Moynihan, 2003). Öte yandan, kamu hizmetlerine vatandaş katılımını sağlamanın hiç de kolay olmadığı; birçok katılımın kâğıt üzerinde uygulanabilir görünmesine rağmen pratikte uygulanmasının o kadar kolay olmadığı görülmüştür (Ebdon, 2002; Firsby ve Bowman, 1996; King, Feltev ve Susel, 1998). Ayrıca, vatandaşların kamu politikalarının oluşturma süreçlerine katılmaları ve fikirlerini rahatlıkla söyleyip tartışabildiği uygun mekanizmalar olmadan katılımın bir manası olmadığı anlaşılmıştır (Bryer, 2008; Hummel ve Stivers, 1998). Dolayısıyla, vatandaşın kamu politikalarına en iyi şekilde nasıl dâhil olacağını konusu günümüzde KYK anlayışının en önemli konularından birisini oluşturmaktadır (Bryson, 1995).

Vatandaşların güvenlik hizmetlerine katılması günümüzde polis teşkilatları açısından oldukça önem taşımaktadır (Gültekin ve Gültekin, 1999). Vatandaşın desteğini almadan polisin toplumdaki suçları ve problemleri tek başına çözmesinin neredeyse imkânsız olduğu birçok araştırmacı tarafından vurgulanmıştır (Cordner, 2002, s. 143; Delice ve Duman, 2012; Goldstein, 1990; Skogan, 1994; Wilson ve Kelling, 1992). Toplumda meydana gelen gelişmeler ve vatandaşların beklentilerinin değişmesi, polis teşkilatlarının sivil toplum kuruluşları, özel/resmi kurumlar ve vatandaşlar gibi güvenlik konusundan etkilenen tüm paydaşların aktif desteklerini almalarını zorunlu hale getirmiştir (Goldstein, 1990; Skogan ve Hartnett, 1997; Skolnick ve Bayley 1986, s. 21). Artık polisin başarısı, sadece suçların aydınlatılması ve suçun önlenmesiyle değil, güvenlik hizmetlerine vatandaşın katılımı ve desteği ile değerlendirilmeve başlamıştır (Aydın, 2006, s.149; Greene, 1993; Rosenbaum vd., 2005; Trojanowicz, 1994). Ayrıca, toplumsal gelişmelere paralel bir şekilde vatandaşların da polisle daha fazla işbirliği yapmak istedikleri de ortaya çıkmıştır (Grinc, 1994; Gültekin ve Gültekin, 2008; Lloyd ve Foster, 2009). Örneğin, İngiltere'de yapılan bir araştırmada yetişkinlerin %75'i zamanlarının belirli bir kısmını suçların önlenmesi için harcayabileceklerini belirttikleri; fakat güvenlik hizmetlerine nasıl katılacaklarını tam olarak bilemedikleri tespit edilmiştir (Casey, 2008).

Özellikle demokratik ülkelerdeki polis teşkilatları, 1990'lı yıllarda polislik alanında cıgır acan toplum destekli polislik uygulamalarıyla birlikte vatandaşların değişik vollarla güvenlik hizmetlerine katılmasını sağlamaya çalışmışlardır (Grinc, 1994). Skogan (2003, s. 57) polis teşkilatlarının vatandaşları dört şekilde güvenlik hizmetlerine kattıklarını ifade etmiştir: Birincisi; vatandaşlardan polisin “gözü kulağı” olmalarını; gördükleri, duydukları şüpheli durumları polise bildirmelerini isterler. İkincisi; bireyleri vatandaş polis akademisi (citizen police academy) gibi cesitli programlara dâhil ederek güvenlik hizmetleri ile ilgili bilgilendirme yaparlar. Üçüncüsü; vatandaşları ve esnafı ziyaret edip görüş ve önerilerini alırlar. Son olarak; halk toplantıları, forumlar veya danışma kurulları gibi cesitli mekanizmalar yoluyla vatandaşlarla bir araya gelirler. Bu çalışmanın konusu olan katılım, bu son faaliyet olan polis temsilcilerinin vatandaşlarla bir araya gelip toplantı yaparak, toplumda var olan problemler ve suçların ortadan kaldırılmasına yönelik karşılıklı görüş alışverişinde bulunmasını ifade etmektedir.

Özellikle ABD ve İngiltere’de mahalle toplantıları (community/neighbourhood meetings) olarak adlandırılan bu toplantıların etkinliği üzerine araştırmalar yapılmıştır. Örneğin Tuffin, Morris ve Poole (2006) tarafından yapılan bir araştırmada, bu tür toplantılar sayesinde toplumun kendisini daha güvende hissettiği, polise olan güveni arttığı ve polislerin tutum ve davranışlarının pozitif yönde değiştiği tespit edilmiştir. Öte yandan, bir takım araştırmalar (Myhill, 2012; Nevroud, 2001) ise, vatandaşları güvenlik hizmetlerine katmanın hiç de kolay olmadığını ve bu yönde birçok cabanın başarısız olduğu sonucuna ulaşmıştır. Bu başarısızlığın başlıca sebepleri arasında, toplantıları düzenleyen yetkililerin esnek olmayan uygulamaları ile katılımcıların motivasyon eksikliği ve katılımcıların toplumu temsil etmemesi gibi hususlar ön plana çıkmıştır (Myhill 2012; Jones ve Newburn, 2007).

Ülkemizde de Emniyet birimleri, genellikle toplum destekli polislik kapsamında vatandaşlarla toplantılar yaparak vatandaşları güvenlik hizmetlerine katmaya çalışmaktadır. Genelde Toplum Destekli Sube Müdürlükleri veya Polis Merkez Amirlikleri tarafından yerel düzeyde yapılan bu ilcelerde kamuoyunda “*huzur toplantıları*” olarak bilinmektedir (EGM, 2007, s. 115). Huzur toplantılarının yapılış şekli, sistemi veya içeriği ilden ile ve üst yöneticilere bağlı olarak değişmektedir. Bu toplantıların etkili ve verimli olması vatandaş katılımının gerçek manada gerçekleşmesi için hayati önem taşımaktadır. Ülkemizde vatandaşların güvenlik hizmetlerine katılımı ve huzur toplantıları üzerine yapılmış spesifik bir çalışma bulunmamaktadır. Bu çalışmanın amacı, literatürdeki bu boşluğu doldurmak üzere huzur toplantılarının nasıl gerçekleştiğini, iç dinamiklerinin neler olduğunu ve vatandaşların güvenlik hizmetlerine hangi oranda katıldığını açıklığa kavuşturmadır.

Bu çalışmada, Kahramanmaraş İl Emniyet Müdürlüğü tarafından vatandaş katılımı kapsamında sistematik bir şekilde yapılan “Huzur ve Bilgi Paylaşımı” adlı toplantılar incelenmiştir. Bu bağlamda, 18 Aralık 2012 ile 21 Ocak tarihleri arasında yaklaşık 1 yıl süreyle yapılan 64 toplantıdaki gözlemler, toplantının dinamikleri ve bu toplantılarda vatandaşlar tarafından dile getirilen konular aktarılacaktır.

1. YENİ KAMU YÖNETİMİ (YKY) ANLAYIŞI VE VATANDAŞ KATILIMI

Yeni Kamu Yönetimi (YKY) anlayışı, 1980'li yıllarda özellikle gelişmiş ülkelerde kamu yönetiminin ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda meydana gelen gelişmelere ayak uydurabilmesi ve kendi iç yetersizliklerinden kaynaklanan ihtiyaçları gidermesi amacıyla, bürokratik ve hiberarsik olarak karakterize edilen geleneksel kamu yönetimi anlayışının yerine bir alternatif olarak ortaya çıkmıştır (Hood, 1991). Öncelikle İngiltere’de başlayıp daha sonra diğer gelişmiş ülkelerde oldukça yaygın bir şekilde uygulanmaya başlanmıştır (Hood, 1991). Devlet kurumlarının etkinliğinin ve verimliliğinin artırılması amacıyla özel sektörün tecrübe ve bilgisinin kamu yönetiminde

uygulanmasına davanan çağdas yönetim modeli olan YKY anlayışı, kamu sektörünün nasıl yönetildiği ile ilgili seffaflık, hesap verebilirlik, yerellik, yönetim ve müşteri/vatandaş odaklılık gibi yeni bir değerler dizisi değişikliğini kapsamaktadır (Hood, 1991). YKY anlayışının gelişmesi ile birlikte kamu kurumlarının kendilerini topluma karşı daha sorumlu hissetmeleri, daha seffaf bir şekilde hizmet sunmaları ve vatandaşların beklenti, istek ve endişeleri doğrultusunda hareket etmeleri sağlanmıştır (Kathlene ve Martin, 1991).

YKY anlayışı devletin ve kamu kurumlarının vatandaş odaklı bakmasını gerektirmektedir. Osborne ve Geabler (1992), *Devletin Yeniden Kesfi (Reinventing Government)* adlı kitaplarında, devlette asıl olanın vatandaşlar olduğu, kamu yöneticilerinin temel sorumluluğunun vatandaşlara hizmet sunmak olduğu ve kamu hizmetlerinin de vatandaşların sorunlarına çözüm bulacak şekilde dizayn edilmesi gerektiği üzerinde durmuşlardır. Yazarlara göre, kamu kurumları bu anlayışla yönetilmeli, kamu politikaları bu anlayışla belirlenmeli ve kamu yöneticileri bu sorumluluk anlayışıyla hareket etmelidir.

Görüldüğü üzere YKY anlayışı, çeşitli açılarından geleneksel kamu yönetimi anlayışından çeşitli açılarından farklılık göstermektedir. Geleneksel kamu yönetimi katı hiyerarşik kuralları olan ve merkezîyetçi bir yönetim tarzını benimserken YKY yerel, ilercici ve problem çözme odaklı bir yönetim sistemine benimsemektedir (Butterfield, Edwards ve Woodall, 2005). Geleneksel kamu yönetiminin aksine YKY anlayışı, kamu yöneticilerinin sadece siyasi otoriteye değil, topluma karşı da sorumlu olmasını ve her seve kendilerinin karar vermeleri yerine yerel aktörlerle ve sivil toplum kuruluşlarıyla birlikte hareket etmelerini gerektirmektedir. Geleneksel yönetim anlayışında pasif ve edilgen bir konumda bulunan vatandaşların toplumsal ve siyasal pozisyonları yeniden tanımlanarak pasif bir konumdan çıkarılarak kamusal alanda daha aktif ve sorumluluk üstlenen bir konuma getirilmektedir (Hood, 1991). YKY'nin bir unsuru olan *yönetişim (governance)* kavramı ile açıklanan bu durum, toplumda siyasal, sosyal ve ekonomik önceliklerin toplumsal uzlaşmaya davanmasını ve toplumun tüm kesimlerinin seslerinin duyulmasını gerektirmektedir (Hood, 1991).

YKY ve yönetim prensiplerinin en önemli unsurlarından birisi, kamu hizmetlerinin etkinliklerinin artırılması amacıyla vatandaşların kamu politikalarının oluşturma ve karar alma süreçlerine daha çok katılmasıdır (Genc, 2010; Hornbein ve King, 2012). Kısaca vatandaş katılımı kavramı ile açıklanan bu durum, kamu kurumlarının temsilcileri ile bu hizmetlerden yararlananların (vatandaşların, sivil toplum kuruluşlarının vb.) bir araya gelip ilgili kamu hizmetinin yapılmasına, işlevisine, eksikliklerine ve denetlenmesine yönelik olarak kararların alınabilmesi, tartışılabilmesi ve yeni fikirler, görüşler ve kararlar üretebilmesi süreci olarak tanımlanmaktadır (Callahan, 2007; Cukurcavır, 2003, s. 36; Roberts, 2004). Bu durum aynı zamanda tüm vatandaşların kendi yaşamlarını etkileven çevresel, ekonomik, sosyal veya siyasal tartışmalara doğrudan katılabildiği bir sistem olan katılımcı demokrasinin (deliberative democracy) en önemli unsuru sayılmaktadır (Banger, 2011: 9; Cooper, Bryer ve Meek, 2006, s. 82). Katılımcı demokrasinin, seçen ile seçilen arasındaki mesafevi kaldırarak ve bireylerin kendi hayatlarını etkileyecek kararlara katılmasını sağlayarak demokratik gelişimin önünü açtığı düşünülmektedir (Abramson, Breul ve Kamensky, 2006; Bryer ve Sahin, 2012).

Günümüzde vatandaş katılımı, farklı toplumlarda farklı manalara gelmektedir (Mohan, 2007). Demokrasinin tam olarak islediği ülkelerde politika ve uygulamaların temel dayanak noktalarından biri haline gelen vatandaş katılımı kavramı çok geniş olarak düşünülmekte ve vatandaşların yönetime katılması sadece 4-5 yılda bir yapılan siyasi seçimlerle sınırlı görülmemektedir. (Cerrah, 2011, s. 154; Roberts, 2004). Bu bağlamda, kamu kurumlarının bütçesinin belirlenmesi ve faaliyetlerinin denetlenmesi gibi toplumu ilgilendiren her konuda gerek kendileri gerekse sivil toplum kuruluşları aracılığıyla kamu

politikalarının karar alma süreçlerine mümkün olduğunca katılmaları ve görüş bildirmeleri teşvik edilmektedir (Ebdon ve Franklin, 2006). Vatandaş katılımı için şikâyet/memnuniyet anketleri, kamuoyu araştırmaları, halk toplantıları, forumlar ve tavsiye kurulları gibi değişik yöntemler kullanılmaktadır (Lowndes, Pratchett ve Stoker, 2001). Türkiye gibi katılım kültürünün tam yerleşmediği toplumlarda ise vatandaşların ve sivil toplum kuruluşlarının kamu faaliyetlerine katılması daha dar kapsamda olmaktadır. Ülkemizde katılım genelde yerel yönetimlerin (belediye) kent konseyleri, memnuniyet anketleri vb. yollarla yol/arazi/arsa planlaması, ana yolların değiştirilmesi vb. bazı konularda vatandaşların görüşünün alınması veya en azından bilgi verilmesi şeklinde yaptığı faaliyetler çevresinde gerçekleştiği görülmektedir (Türker, 1999, s. 600). Son yıllarda yine yerel düzeyde bazı gelişmeler olsa da ülkemiz bu konuda demokratik ülkelerin çok gerisinde kalmaktadır.

Literatürde vatandaş katılımının kamu kurumları açısından birçok faydasından bahsedilmektedir. İlk olarak, katılım sayesinde kamu kurumları hangi politikaları neden uyguladıklarını ve kaynakları nerelere harcadıklarını vatandaşa şeffaf bir şekilde açıklama imkânı bulmaktadır (Ebdon, 2002; Irvin ve Stansbury, 2004). İkinci olarak, kamu politikalarının şeffaf bir şekilde vatandaşlarla tartışılması, kamu kurumlarının kararlarının, programlarının ve faaliyetlerinin mesruiyetini, şeffaflığını ve hesap verebilirliğini artırmaktadır (Creasy, 2007). Üçüncü olarak, katılım sayesinde kamu kurumlarının yetkilileri; kamu hizmetlerine vatandaşın gözüyle bakmakta, hatalarını görmekte, gerekli iyileştirmeler yapmakta ve vatandaşların ihtiyaçlarına daha uygun hizmet sunmaktadırlar (Stivers, 1994, s. 7). Boschken'e (1994) göre, bir kurum, hizmet götürdüğü toplumun yapısını ve kendisinden ne istendiğini bildiği oranda başarılı olur ve vatandaşları memnun etme olasılığı artar. Dördüncü olarak, vatandaşların kamu kurumları/yöneticileri hakkındaki negatif düşünceleri değişmekte, karşılıklı güven artmakta ve uzun dönemde işbirliği kurulmasına yol açmaktadır (Berman, 1997; Fung, 2006; Irvin ve Stansbury, 2004; Liao ve Zhang, 2012). Beşinci olarak, kamu kurumlarının faaliyet gösterdiği alanlarla ilgili bazı vatandaşların hem tecrübesi hem de yerel olarak daha fazla bilgisi olabileceğinden, katılım sayesinde kamu yöneticilerinin tecrübe ve profesyonellikleri ile vatandaşların tecrübe ve bilgileri birleştirilerek daha stratejik programlar geliştirilmesi ve problemlere daha etkin çözüm bulunması sağlanmaktadır (Bryer, 2009; Fung, 2006, s. 73; Hummel ve Stivers, 1998).

Vatandaş katılımının toplum açısından da birçok faydaları olduğu ileri sürülmüştür. Blake vd. (2008) vatandaşların kamusal hizmetlerin karar alma süreçlerine dahil edilmesi ve ortak bir amaç veya çıkar etrafında bir araya getirilmesinin toplumu yetkilendirdiğini ve toplumsal birliği artırdığını belirtmişlerdir. Katılımın, devlet tarafından dışlanmış grupların da haklarının korunmasına ve seslerinin duyulmasına neden olduğunu vurgulayan Lukensmeyer ve Torres (2006, s. 23), bu konuda toplumdaki tüm kesimlerin kendilerini değerli görüp çevrelerindeki problemleri vatandaşlık bilinci içerisinde sahiplendiklerini ve enerjilerini bu yönde harcadıklarını ileri sürmüşlerdir. Reich (1985, s. 1636) ise, katılım sayesinde vatandaşların toplumda yaşayan diğer grupların da endişe ve beklentilerini öğrendiklerini ve neticede toplum içerisinde var olan değerlerin ortaya çıktığını vurgulamıştır.

Katılımın potansiyel faydalarının yanında literatürde katılım ile ilgili çeşitli çekincelerden bahsedilmektedir (Field, 2003). Birçok araştırmacı (Callahan, 2002; Ebdon, 2002; Firsby ve Bowman, 1996; King, Feltey ve Susel, 2003), vatandaşların katılım için gerekli olan bilgi ve kabiliyetten yoksun olduklarını, katılıma gönüllü gelmediklerini, katılım esnasında toplumun çıkarını düşünmekten çok kendi çıkarlarını düşündüklerini ve görüşlerinin yetkililer tarafından çok da dikkate alınmadığını düşündüklerini belirtmişlerdir. King vd. (2003) bu durumun katılımın önünde barier oluşturduğunu ve hatta zaman zaman negatif etki yaptığı ileri sürmüştür. Ebdon (2000) bazı katılım toplantılarına gelenlerin toplumu temsil etmediklerini; bu şekilde gerçekleşen

toplantıların hiçbir anlamı olmadığını vurgulamıştır. Field'e (2003) göre, sadece belirli kesimlerin katılmasıyla gerçekleşen toplantıların dışlayıcı ve bölücü bir etki yapacaktır. Bir kısım araştırmacılar ise (Berman, 1997; Ebdon 2000; Callahan 2002; Irvin ve Stansbury, 2004), bazı kamu yöneticilerinin, katılım faaliyetlerinin yararından çok zararı olduğunu düşündüklerinden dolayı isteksiz davrandıklarını dile getirmişlerdir. Örneğin, Berman (1997) bazı kamu yöneticilerinin katılım toplantılarının iş yüklerini arttırdığını ve çok masraflı olduğunu düşündüklerinden katılım konusunda çekingen davrandıklarını tespit etmiştir.

Katılımın etkin ve başarılı olması çeşitli unsurlara bağlıdır. Bu unsurlar içinde en önemlisi sükûyet/memnuniyet anketleri, kamuoyu araştırmaları, kent konseyleri, halk toplantıları, forumlar ve tavsiye kurulları gibi vatandaş katılımını sağlayan mekanizmalarıdır (Brayer 2008; Hummel ve Stivers 1998; Lowndes, Pratchett ve Stoker, 2001). Bu mekanizmaların içinde en yaygın ve etkin olanlarının başında ABD ve İngiltere gibi ülkelerde özellikle yerel yönetimlerce *public hearings*, *town-hall meetings* veya *public meetings* adı altında uygulanan *halk toplantıları* gelmektedir (Brayer, 2008; Hatry ve Blair, 1976). Birçok araştırmacı, halk toplantılarının, kamu kurumlarının vatandaşlardan bilgi edinmelerinde, değerlendirmelerinde ve kamu hizmetlerine aktarmalarında sistemli ve sürekli bir mekanizma olduğundan oldukça faydalı olduğunu savunmuşlardır (King, Feltev ve Susel, 1998; King ve Stivers, 1998; Wang, 2001). Öte yandan bazı araştırmacılar, halk toplantılarının düşünüldüğü kadar faydası olmadığını ileri sürmüşlerdir. Örneğin, Barnes vd. (2003), bu toplantılarda katılımın çok az olduğunu, katılımcıların toplumu temsil etmekten uzak elit kesimlerden oluştuğunu ve toplantılara genelde hep aynı bireylerin katıldıklarını belirtmişlerdir. Moynihan (2009) ise, toplantıların genellikle karar verme süreçlerinin sonunda yapıldığını ve amacının vatandaşın önerilerini almaktan çok, önceden verilmiş kararlar hakkında ikna edilmeleri amacıyla düzenlendiklerini; dolayısıyla karşılıklı diyaloglara fırsat verilmediğini vurgulamıştır. Moynihan ayrıca, toplantılarda genellikle toplumun bütününe ilgilendiren konulardan çok, belirli grupların çıkarlarıyla ilgili konuların görüşüldüğünü belirtmiştir.

Bu çekinceler göz önüne alındığında, vatandaş katılımının amacına uygun ve verimli hale getirilmesi hayati önem kazanmaktadır. Araştırmalar, katılım girişimlerinin daha etkili olması için bazı hususlar içermesi gerektiğini ortaya koymuştur: a) Katılım için resmi mekanizmaların ve yasal altyapının bulunması (Ebdon ve Franklin, 2006), b) Katılımcıların rastgele değil, belirli bir sistematığa göre ve toplumun genelini temsil edecek ve çıkarını koruyacak şekilde belirlenmesi (Crosby, Kelly ve Schaefer, 1986), c) Vatandaşın görüşlerinin karar alma sürecinin başında alınması (Callahan, 2002; Kathlene ve Martin, 1991; King, Feltev ve Susel, 1998), d) Toplantının vatandaş ve kamu temsilcileri arasında çift yönlü iletişim halinde geçmesi (Crosby, Kelly ve Schaefer, 1986; King, Feltev ve Susel, 1998), e) vatandaşın görüş ve önerilerinin karar alıcılar tarafından dikkate alındığının vatandaşlara hissettirilmesi (Callahan, 2002; Crosby, Kelly ve Schaefer, 1986; Kathlene ve Martin, 1991; Roberts, 1997), f) Toplantıda belirli bir coğrafik bölgeye değil de toplumun genelini ilgilendiren konuların görüşülmesi (Gurwitt, 1992; Mark ve Shotland, 1985), g) Toplantılarda katılımcıların tümünün anlayabileceği bir dil kullanılması (Ebdon ve Franklin, 2002) ve h) Katılımcıların görüş ve önerilerinin alınması ve kaydedilmesi için bir sistem getirilmesi (Ebdon ve Franklin, 2002).

2. GÜVENLİK HİZMETLERİNE VATANDAŞ KATILIMI VE TOPLUM DESTEKLİ POLİSLİK

Günümüzde toplumun sistematik bir şekilde güvenlik hizmetlerine katılması, demokratik polisliğin en temel gereklilikleri arasında görülmektedir (Cerrah, 2011). Güvenlik hizmetlerine vatandaş katılımı, vatandaşların, toplumda var olan problemlerin çözülmesi amacıyla polise bilgi vermelerinden, polisle birlikte hareket ederek güvenlikle ilgili alınacak kararları etkilemelerine kadar uzanan bir dizi faaliyetlerini içermektedir

(Myhill, 2012). Polisin, toplumun problemlerine toplumla birlikte çözüm bulabilmesi ve vatandaşlardan gelen görüş, öneri ve isteklere göre hareket etmesi gerektiği özellikle 1980'li yıllardan itibaren geleneksel polisliğe alternatif olarak gelişen toplum destekli polislik anlayışıyla daha da belirgin hale gelmiştir (Cordner, 2002; Goldstein, 1987; Skogan, 1994). Polis teşkilatları suça mücadele etmek için 1980'li yıllara kadar genelde kendi kaynaklarını kullanmış ve toplumun diğer kesimlerini güvenlik işlerine fazla karıştırmamıştır (Cordner, 2002; Goldstein, 1987; Skogan ve Hartnett, 1997). Oysa yapılan araştırmalar, vakalanan suçluların önemli bir bölümünün (yaklaşık %90) vatandaşın verdiği bilgilerle gerçekleştirildiğini, çok az bir kısmının (yaklaşık %10) ise polisin kendi çabasıyla gerçekleştirildiğini tespit etmiştir (Grinc, 1994). Bu sonuçlar da, vatandaşın desteğini almadan toplumdaki suçların ve problemlerin önlenmesinin çok zor olduğunu göstermiştir (Cerrah ve Semiz, 2001; Grinc, 1994; Derdiman, 2010; Marschall, 2004; Seyhan, 2002).

Polisliğe yeni bir bakış açısı getiren toplum destekli polislik, polisin hizmet ettiği toplumdan bağımsız faaliyet yürütemeyeceğini; bu nedenle, diğer kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları ve vatandaşlarla birlikte hareket ederek toplumdaki problemlere ve suçlara çözüm bulması gerektiği düşüncesine dayanmaktadır (Greene, 2000; Trojanowicz ve Bucqueroux, 1990). Geleneksel güvenlik anlayışında polisin başarısı, aydınlatılan suç ve vakalanan suçlu sayısıyla ölçülürken; toplum destekli polislik anlayışında polisin başarısı; polis-halk ilişkilerinin kalitesi, vatandaşın polise güvenmesi ve vatandaşın güvenlik hizmetlerine katılması gibi parametrelerle ölçülmeye başlanmıştır (Cerrah, 2011, s. 160). Vatandaş katılımı, toplum destekli polisliğin başarılı bir şekilde uygulanmasının en temel unsurlarından biri sayılmaktadır. Çünkü bu sayede vatandaşlar sunulacak güvenlik hizmetinin niteliği ve içeriği ile ilgili doğrudan söz söyleme hakkına sahip olmaya başlamıştır (Cinoğlu ve Sever, 2011). Akdoğan (2014) toplum destekli polisliğin, polisin topluma hesap verebilirliğini artırdığından dolayı YKY felsefesiyle oldukça örtüştüğünü belirtmektedir.

Literatürde güvenlik hizmetlerine vatandaşların dâhil edilmesinin, teorik ve pratik olarak oldukça güçlü gerekçelerinden bahsedilmektedir. En önemli gerekçelerin başında toplumdaki değişimler ve politik faktörlerin ister istemez polis teşkilatlarının daha çok vatandaş odaklı hareket etmesini zorunlu kılması gelmektedir (Aydın, 2006). Polisin varlık gavesinin vatandaşın huzur ve güvenliğini sağlamak olduğuna değinen Lloyd ve Foster (2009), bunun gerçekleşmesi için polisin vatandaşların endişe ve beklentilerini öğrenmesine bağlı olduğunu ifade etmektedir. Polisin toplum düzeninin sağlanmasında olaylara vatandaşın gözüyle de bakmasının ve şikâyetlerini göz önüne almasının önemine vurgu yapan Skogan (1995), bu sayede toplumdaki problemlerin farkına varabileceklerini ve vatandaşların beklentilerine göre hizmet vereceklerini savunmaktadır. Goldstein (1990) polis teşkilatlarının iş yükünün her geçen gün artmasının vatandaş desteğinin önemini daha anlamlı hale getirdiğini ifade etmektedir. Trojanowicz ve Bucqueroux (1990) polisin zamanının belirli bir kısmını vatandaşlarla iletişime harcaması ve vatandaşların sorumluluk almalarını sağlaması halinde toplumdaki problemler daha da çabuk çözüleceğini vurgulamıştır. Aydın (2006), polisin vatandaşın görüş ve önerileri doğrultusunda çalışma yapmasının vatandaşın fikirlerine saygı duyulduğunu ve kendilerine değer verildiğini gösterdiğini; bunun da polis hakkındaki şikâyetleri azalttığını belirtmiştir. Cerrah (2011, s. 160) ise polisin vatandaşların beklentilerini öğrendiğinde, toplumun günlük hayatını olumsuz etkileyecek uygulamalardan uzak kalacağını belirtmiştir.

Güvenlik hizmetlerine vatandaş katılımının bir diğer gerekçesi, katılımın polis teşkilatlarının hesap verilebilirliğinin ve şeffaflığının artmasına yardımcı olacağı düşüncesidir (Cordner, 2002). Vatandaşların güvenlik hizmetlerine katılımı sayesinde vatandaşlar; polisin faaliyetlerini şeffaf bir şekilde öğrenebilme, kendilerini ilgilendiren hizmetlerle ilgili kararları etkileyebilme ve daha önce sormaya çekindiği soruları ve

konuları rahat bir şekilde sorabilme imkânı bulabilmektedirler. Güvenlik hizmetlerine vatandaş katılımı sürecinde yaşanan şeffaflık aynı zamanda polis faaliyetlerinin mesruiyetinin sağlanmasında ve toplumsal uzlaşının gerçekleşmesinde önemli bir rol oynamaktadır (Aydın, 2006: 180; Sherman vd., 2002). Aydın (2001) vatandaş katılımının polise iki açıdan mesruiyet kazandırdığını belirtmektedir. Bir açıdan bakıldığında, katılım sayesinde çok sayıda vatandaşın tecrübe ve bilgisinin katkılarıyla geniş ölçekte insanların uzlaştıkları bir karar alınması sağlanır. Diğer yönden, polisin insan haklarına saygılı, halka karşı sorumlu, vatandaşlarının görüş ve önerilerine değer veren bir kurum olarak görülmesine imkân verir. Cerrah (2000, s. 126-127), kendisinin bizzat veya sivil toplum kuruluşları vasıtasıyla politika belirleme sürecine dâhil olduğu ve bu politikaların uygulanıp uygulanmadığını denetlediği şeffaf bir yönetim anlayışında vatandaşların güvenlik hizmetlerini daha kolay benimsediklerini belirtmiştir.

Güvenlik hizmetlerine vatandaş katılımının başka bir gerekçesi de, sosyal kontrolün gelişmesinde bir araç olarak görülmesidir. Sosyal kontrol/bağ teorisine göre ayrıca toplum üzerinde resmi olmayan sosyal kontrol mekanizmalarının, resmi/kamusal kontrol mekanizmalarından daha etkili olduğu ve toplumdaki suç ve problemleri azaltılmasında önemli rol oynadığı varsayılmaktadır (Hirschi, 1998). Myhill (2012) ve Skogan (2003) gibi araştırmacılar, polisle bir şekilde bir araya gelen bireylerin toplumdaki problemleri daha çok sahiplendiklerini ve suç işleyenlere karşı tepki gösterdiklerini ifade etmişlerdir.

Güvenlik hizmetlerine vatandaş katılımını araştıran bazı çalışmalar; katılım sayesinde polis teşkilatlarının kaynakları daha verimli kullandıklarını, toplumdaki suç korkusunun azaldığını, polis-vatandaş iletişimin arttığını ve polise olan güvenin yükseldiğini ortaya koymuştur (Dalglish ve Myhill, 2004; Grinc, 1994; Gültekin ve Gültekin, 2011; Roh ve Oliver, 2005; Scheider, Rowell ve Bezdikian, 2003; Tuffin vd., 2006). Öte yandan, bazı araştırmalar ise vatandaşları güvenlik hizmetlerine katmanın hiç de kolay olmadığı ve birçok çabanın başarısız olduğunu tespit etmiştir (Myhill, 2012). Bu başarısızlığın başlıca sebepleri olarak toplantıların esnek olmaması, katılımcıların toplumu temsil etmemesi ve daha çok yüksek gelirli, eğitilmiş, uzun süreden beri verlesen kişilerin katılması ve katılımcıların/düzenleyicilerin isteksiz olması gibi hususlar gösterilmiştir (Jones ve Newburn, 2007; Skogan, 1994; Myhill 2012; Wells, Schafer, Varano ve Bynum, 2006).

3. YÖNTEM

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Nitel araştırmalar; olayların, objelerin, varlıkların, kurumların, grupların ve çeşitli alanların ne olduğunu betimlemeve, açıklamaya çalışır. Bu samede verileri gruplayabilme olanağı sağlanır ve aralarındaki ilişkiler saptanmış olur (Kaptan, 1998). Bu çalışmada da Kahramanmaraş İl Emniyet Müdürlüğü yetkilileri ile vatandaşlar arasında il merkezinde yaşanan vatandaşların, sivil toplum kuruluşlarının ve esnafın güvenlik hizmetlerine katılmalarını sağlayarak sükâvet, talep ve beklentilerini ilk elden öğrenmek ve toplumda yaşanan problemlere vatandaşlarla birlikte çözüm bulmak amacıyla düzenlenen Huzur ve Bilgi Paylaşım Toplantıları esnasında yaşananlar ve konuşulan konular anlaşılmaya çalışılmıştır.

Huzur ve Bilgi Paylaşım Toplantıları şu şekilde gerçekleşmiştir: Toplantılar şu şekilde gerçekleşmiştir: İlk önce Toplum Destekli Polislik Subesi personeline ilde toplantı yapılmasında fayda görülen kamu kurumu, esnaf veya sivil toplum kuruluşlarının listesi yapılmıştır. Ardından öncelik sırasına göre bu kurum veya kuruluşların yetkilileri ile yüz yüze veya telefonla görüşmeler yapılarak toplantıya davet edilmişlerdir. Toplantılar genelde haftada bir veya iki kez ve en fazla 25 katılımcı olacak şekilde organize edilmiştir. Toplantılar genelde İl Emniyet Müdürlüğü yemekhanesinde yapılmıştır. Toplantı başlamadan önce katılımcıların oturacağı masalara birer katılımcı formu bırakılmıştır. Bir çeşit açık uçlu anket şeklinde olan bu forma katılımcılardan,

isteğe bağlı olarak kişisel bilgileri ve polisle ilgili varsa şikâyet, talep ve beklentilerini yazmaları istenmiştir. Tüm toplantılar İl Emniyet Müdürü'nün başkanlığında, İl Emniyet Müdür Yardımcısı, Basın Halkla İlişkiler, Toplum Destekli Polislik, Asayiş, Kacakçılık, Çocuk ve Trafik Şube Müdürlerinin de katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Toplantılara ayrıca Toplum Destekli Polislik Şubesi'nden katılan polisler konuşulanları not etmişlerdir.

18 Aralık 2012 ile 21 Ocak 2014 tarihleri arasında toplam 64 adet Huzur ve Bilgi Paylaşım Toplantısı düzenlenmiş ve bu toplantılara toplam 1.718 kişi katılmıştır. Katılımcıların sözlü olarak bildirdiği ve katılımcı formuna yazdığı her bir şikâyet, talep veya beklenti analiz edilmiş ve her biri ayrı birer *bildirim* olarak kabul edilmiştir. Bu süreçte, elde edilen verilerden belirli sonuçlar çıkartmak amacıyla alakasız konular ayıklanmış ve veriler arasında karşılaştırma yapabilmek amacıyla diğer konular kategorik hale getirilerek içerik analizine tabi tutulmuştur. Yıldırım ve Şimşek'in (2006) ifade ettiği şekilde içerik analizlerinden elde edilen veriler birimlere bölünmüş sonra da bu birimler temalar haline getirilmiştir. Sonuçta 64 toplantıda toplam 1.344 bildirim içerisinden 1.110 bildirim analize değer bulunmuş ve özetlenerek temalarına göre sınıflandırılmıştır. Toplantıların dinamiklerini ve süreci daha yakından takip edebilmek ve anlayabilmek için çalışmanın yazarı da toplantılarda katılımcı-gözlemci olarak bulunmuş ve gözlemlerini aktarmıştır.

4. BULGULAR

4.1. Katılımcı Bilgileri

Toplantılara katılan 1.718 kişinin çoğunluğunun erkek (%90) ve 30 yaş üzeri yetişkin (%92) olduğu anlaşılmıştır. Katılımcıların hangi gruba ait oldukları detaylı olarak aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir:

Tablo 1. Toplantılara Katılan Gruplar

Katılımcılar	n	%
Sivil Toplum Kuruluşları (STK)	795	47
Kamu Kurumları	562	33
Esnaf	175	10
Muhtarlar	96	5
Basın Mensupları	90	5
Toplam	1,718	%100

Tablo 1'de görüldüğü üzere toplantılara katılanların neredeyse varıya yakını (%47) sivil toplum kuruluşlarından; %33'ü kamu kurumlarından, geri kalan %20'si ise esnaf, muhtarlar ve basın mensuplarından oluşmuştur.

Tablo 2. Toplantılara Katılan Sivil Toplum Kuruluşları (STK'lar)

STK'lar	n
Aile Hekimleri Derneği	21
Aktarlar Odası	16
Arı Yetiştiricileri Derneği	29
Bakırcılar Odası	21
Bakkallar, Bayiler ve Şekerciler Odası	20
Balkan Türkleri Derneği	19
Bertizliler Derneği	14
Din Görevlileri ve Gönüllüleri Derneği	44
Diş Hekimleri Odası	11
Diyanet-Vakıf-Sen ve Diyanet-Sen	20

Eczacılar Odası	16
Elektrik Mühendisleri Odası	17
Elektrikçiler ve Bobinajcılar Odası	24
Engelliler Derneği	20
Fırıncılar Odası	19
Harita Mühendisleri Temsilciliği	22
İnşaatçılar Odası	21
Jeoloji Mühendisleri Odası	18
Kafkas ve Çeçen Derneği	27
Kasaplar Odası	20
Kızılay Derneği	20
Kunduracılar Odası	15
Kuyumcular Odası	17
Mahrukâtçılar Odası	20
Makine Mühendisleri Odası	20
Marangozlar ve Sandalyeciler Odası	29
Mimarlar Odası	17
Müteahhitler Birliği ve Derneği	14
PEKAY Derneği	24
Saçaklızade Vakfı	25
Serbest Muhasebeciler ve Mali Müşavirler Odası	15
Sürücü Kursları ve Eğitimcileri Derneği	21
Tabipler Odası	18
Tekstil Mühendisleri Odası	23
Terziler ve Konfeksiyoncular Odası	19
Ticaret ve Sanayi Odası	67
Türkiye Harp Malulü Gaziler, Şehit, Dul ve Yetimleri Derneği	19
Veteriner Hekimler Odası	22
Zahireciler Odası	18
Ziraat Mühendisleri Odası	29
Ziraat Odası	22
Toplam (41 STK)	795

Tablo 2’de görüldüğü üzere toplantılara farklı alanlarda faaliyet gösteren toplam 41 sivil toplum kuruluşundan (dernek, vakıf, oda) 795 vatandaş katılmıştır.

Tablo 3. Toplantılara Katılan Kamu Kurum Temsilcileri

Kurum	n
Milli Eğitim Personeli (Okul İdarecileri ve Öğretmenler)	300
Müftülük Personeli (İmamlar, müezzinler, imam adayları)	160
Halk Eğitim Merkezi Personeli	26
Çalışma ve İş Kurumu Personeli	26
İl Sağlık Müdürlüğü Personeli	25
Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Personeli	23
Toplam	560

Tablo 3’de görüldüğü üzere kamu kurumlarından gelen katılımcıların yarısından fazlası (%53) İl Milli Eğitim Müdürlüğü personelidir (öğretmenler ve okul idarecileri). Milli Eğitim Müdürlüğü personelinin dışında ise en çok %30 oranında İl Müftülüğü çalışanları (idari personel, imam ve müezzinler) katılmıştır.

4.2. Veriler (Yazılı ve Sözlü Bildirimler)

Huzur ve Bilgi Paylaşım Toplantılarında vatandaşların yazılı ve sözlü olarak bildirdiği toplam 1,110 bildirimin konuları aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 4. İlgilendirdiği Birime Göre Bildirimler (Şikâyet, Talep ve Beklentiler)

Birim	n	%
Asayiş	277	25
Trafik	271	24
Uyusturucu ve Bağımlılık Yapan Madde Kullanımı ile İlgili Konular	112	10
Çocuk	111	10
Personel ve diğer konular (Pasaport, silah ruhsat vb.)	202	18
Diğer Kurumlar (Belediye, Milli Eğitim, Karayolları vb.)	137	13
Toplam	1,110	100

Tablo 4’de görüldüğü üzere vatandaşların bildirimlerinin yarısı (%49) vatandaşların en çok karşılaştığı, sokakta görev yapan asayiş ve trafik birimlerini ilgilendiren konularla ilgili olmuştur. Bunun yanında bildirimlerin yaklaşık %13’ünün diğer kurumları ilgilendirdiği görülmüştür. Katılımcıların toplantılarda bildirdiği en çok 10 bildirim (şikâyet, talep ve beklenti) ise aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 5. En Çok Bildirim Yapılan 10 Konu

	Konu	n
1	Hatalı parkların önlenmesi	96
2	Uyusturucu ve uyarıcı madde kullanımının azaltılması	87
3	Trafik kurallarına uymayanlarla ilgili gerekli denetimlerin artırılması	85
4	Açık alanlarda alkol alan ve çevreye rahatsızlık veren şahısların menedilmesi	84
5	Okul çevrelerinde daha çok polis görevlendirilmesi	78
6	Polisin vatandaşlara daha kibar, eşit, tarafsız davranması	65
7	Hırsızlık olaylarının azaltılması	37
8	MOBESE kameralarının artırılması	33
9	Gece saatlerinde araçlarda yüksek sesle müzik dinleyen ve süratli bir şekilde yarış yapanlara gerekli işlemlerin yapılması	21
10	Öğrencilerin gittikleri internet kafelerin denetlenmesi	20

Tablo 5’de görüldüğü üzere katılımcıların bildirdiği şikâyet, talep ve beklentilerin en çoğu hatalı parklar ($n=96$), uyusturucu madde kullanımı ($n=87$), trafik kurallarına uyulmaması ($n=85$) ve açık alanlarda alkol alan ve çevreye rahatsızlık veren şahıslarla ($n=84$) ilgili olmuştur.

4.3. Toplantı Gözlemleri ve Katılımcıların Görüşleri

Bu bölümde, araştırmacının Huzur ve Bilgi Paylaşım Toplantıları’ndaki gözlemleri ve bulguların analizi yapılmıştır. Bazı gözlemler ve bulguların analizi yapılırken literatürdeki benzer araştırmalarla karşılaştırmalar yapılmıştır.

Huzur ve Bilgi Paylaşım Toplantıları’na katılımın genelde sivil toplum kuruluşları, kamu kurumları ve esnaf kesiminden olduğu; toplumun diğer kesimleri olan sade vatandaş, üniversite öğrencileri vb. kesimlerden fazla katılım olmadığı görülmüştür. Ebdon (2002), katılımcıların toplumu temsil etmemesi halinde halk toplantılarının anlamını yitirdiğini, çünkü katılanların toplumun gerçek sorunlarını yansıtmadıklarını ve

katılmayanların farklı düşüncelere sahip olabileceklerini belirtmektedir. Huzur ve Bilgi Paylaşım Toplantılarında da bu eksiklik göze çarpmaktadır. Buna rağmen sivil toplum kuruluşlarının vatandaşların çıkarlarını korumak, düşüncelerini ifade etmek, onlar adına devletten bir takım taleplerde bulunmak gibi önemli bir rol oynadıkları düşünüldüğünde (Diamond, 1994, s. 5), en fazla katılımın bu kesimden olması Huzur ve Bilgi Paylaşım Toplantılarının önemini artıran bir husus olmuştur. Özellikle ABD ve İngiltere gibi ülkelerde oldukça yaygın olan sivil toplum kuruluşları, devlet kurumlarının karar alma süreçlerine katılmakla kalmayıp, aynı zamanda faaliyetlerini de denetlemektedir. Katılımın itici gücü olan sivil toplum kuruluşlarının sayısı ve faaliyet alanları ülkemizde son yıllarda her geçen gün artsa da, kamu politikalarına yeterince katıldıkları ve karar alma süreçlerini etkiledikleri söylenemeyeceğinden polisle yapılan toplantılara katılmaları oldukça önemlidir.

Huzur ve Bilgi Paylaşım Toplantıları'na katılımın en fazla 25 kişi ile sınırlı tutulduğu; bu durumun da toplantıların daha samimi bir ortamda yapılmasını ve vatandaşların daha çok görüş, öneri, şikâyet, talep ve beklentilerini iletmesini sağladığı gözlemlenmiştir. Lukensmeyer ve Torres (2006), katılım denilince mutlaka geniş çaplı katılımların anlaşılması gerektiğini, geniş çaplı katılımların maliyetinin daha yüksek ve zaman harcadığı için daha az yapılabildiğini, küçük çaplı katılımların vatandaşların beklenti ve taleplerini öğrenmede daha etkili olduğunu ileri sürmüştür.

Huzur ve Bilgi Paylaşım Toplantıları İl Emniyet Müdürlüğü'nün en üst yöneticisi olan İl Emniyet Müdürü başkanlığında gerçekleşmiştir. İl Emniyet Müdürünün toplantıya başkanlık yapması ilk başlarda katılımcıların biraz çekingen davranmalarına neden olmuştur. Fakat birçok katılımcının, toplantıdaki samimi ortamdan dolayı zaman geçtikçe açılmaya ve konuşmaya başladıkları görülmüştür. Bunda toplantı başkanının şu sözlerinin etkisi olduğu değerlendirilmektedir.

“Biz bu toplantıları çok önemli görüyoruz. Bizim için her şikâyet bir armağandır. Bu toplantılar sayesinde Emniyet Müdürlüğümüzün hizmetleri ile personelimizin eksik ve hatalı yönlerini görebiliyoruz. Bu toplantılarda öğrendiğimiz aksaklıkları, personelimizle yapılan toplantılarda kendilerine anlatıyoruz ve hatalarını düzeltmelerini sağlıyoruz. Bu nedenle, sizden ilimizin güvenliği ile ilgili her türlü görüşünüzü açıkça belirtmenizi istiyorum.”

King, Feltev ve Susel (1998) tarafından yapılan bir araştırmada, toplantıyı düzenleyenlerin aşırı dominant olmasının, katılımcıların pasif kalmalarına ve toplantıların tek taraflı geçmesine neden olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu duruma Huzur ve Bilgi Paylaşım Toplantılarında rastlanılmamıştır. Önceki araştırmalar katılım toplantılarında vatandaşların görüş ve önerilerinin karar alıcılar tarafından dikkate alındığının vatandaşlara hissettirilmesi halinde, vatandaşların daha aktif olduklarını ve görüş bildirdiklerini de ortaya koymuştur (Ebdon, 2002; Callahan, 2002; Crosby, Kelly ve Schaefer, 1986; Kathlene ve Martin, 1991; King, Feltev ve Susel, 2003; Roberts, 2004). Yukarıda bahsedildiği üzere Huzur ve Bilgi Paylaşım Toplantılarında toplantı başkanının katılımcıların görüş ve önerileri doğrultusunda gerekli çalışmalar yapıldığını vurgulamasının katılımcıların daha aktif bir şekilde soru sormalarına ve görüş bildirmelerine yol açtığı görülmüştür.

Huzur ve Bilgi Paylaşım Toplantıları'nda zaman zaman belirli kişilerin diğer katılımcılardan çok konuştukları, toplantıyı domine etmeye çalıştıkları, kişisel sorunlarını ve hikâyelerini anlattıkları görülmüştür. Bu durumlarda, hem toplantıyı düzenleyen emniyet yetkililerinin hem de katılımcıların sıkıldıkları gözlemlenmiştir. Bu nedenle, toplantı başkanının konuların dağılmasını önlemeye ve özel konulara girilmesini önlemeye çalıştığı gözlemlenmiştir. Önceki araştırmalar da, toplumun tamamını ilgilendiren konulardan ziyade bazı özel konuların görülen ve sadece belirli katılımcıların konuştukları toplantıların hiçbir faydası olmadığı sonucuna varmıştır

(Cordner, 2002; Gurwitt, 1992; Mark ve Shotland, 1985; Roussel ve Gascon, 2014).

Huzur ve Bilgi Paylaşım Toplantıları'nda katılımcıların kendi güvenlikleriyle ilgili gördükleri hemen hemen tüm konularda soru sordukları, gördükleri problemleri belirttikleri veya görüş bildirdikleri gözlemlenmiştir. Ayrıca, toplantılarda bir vatandaşın bir konuyla ilgili gözlem veya endişesini bildirmesinin, diğer vatandaşların da aynı konuyla ilgili gözlemlerini bildirmesini teşvik ettiği anlaşılmıştır. Hatta zaman zaman toplantılar esnasında bazı vatandaşların belirli bir problem hakkındaki algılarının veya düşüncelerinin yanlış olduğunu öğrenip fikirlerini değiştirdikleri de olmuştur. Bunun başlıca nedenin katılımcılara anket yerine açık uçlu sorular sorularak şikâyet, görüş ve beklentilerini iletmelerinin istenmesi olduğu değerlendirilmektedir. Benzer bir şekilde Cordner (2002) tarafından yapılan araştırmada da, mahalle toplantılarında vatandaşlara anket yerine açık uçlu sorular sorulması sayesinde katılımcıların polisin daha önce hiç düşünmedikleri konularla ilgili görüşlerini ve şikâyetlerini bildirdikleri tespit edilmiştir.

Önceki araştırmalar, polisin vatandaşlarla yaptıkları toplantıların; vatandaşların polis hakkındaki genel düşüncelerinin ve algılarının anlaşılmasına (Cordner, 2002), toplumda yaşanan birçok problemi öğrenmesine (Innes, 2014) ve vatandaşların suç ve güvenlik konularıyla ilgili daha bilinçli hale gelmesine yardımcı olduğunu ortaya koymuştur. Huzur ve Bilgi Paylaşım Toplantıları'na katılanların genel olarak bu tür toplantılarla ilgili literatürde bahsedilen potansiyel faydaların çoğuna ulaşıldığı görülmüştür. Örneğin, toplantıların polis hakkındaki algılarını olumlu yönde değiştirdiğini ifade eden katılımcılardan birinin görüşleri şu şekildedir:

“Benim önceden polise karşı önyargıları vardı. Polisin bizim problemlerimizden zivade kendi önceliklerine göre çalıştıklarını düşünüyordum. Katılmak konusunda ise oldukça gönülsüzdüm. Dernek başkanının ricasını kıramadım. İyi ki de gelmişim.”

Bazı katılımcılar, toplantılar sayesinde polisi daha yakından tanıma fırsatı bulduklarını ifade etmişlerdir. Daha önce hiçbir üst düzey emniyet yetkilisiyle görüşmediğini dile getiren bir katılımcı bu sayede “İl Emniyet Müdürünü ve sube müdürlerini görüyorum ve kendilerini yakından tanıma imkânı bulunduğunu ve toplantıya katılmaktan dolayı kendini şanslı hissettiğini” belirtmiştir. Bazı katılımcılar daha önceden yanlış bildikleri bazı konuların açıklığa kavuştuğunu dile getirmişlerdir. Bu konuda bir katılımcının görüşleri şu şekildedir:

“Ben trafik polislerini yazdıkları cezalardan dolayı belirli bir para aldıklarını düşünüyordum ve polisler hakkında yanlış düşünüyordum. Burada bu durumun böyle olmadığını öğrendim.”

Bazı katılımcılar tarafından belirtilen problemleri İl Emniyet Müdürlüğü yetkililerinin ilk defa o toplantı esnasında öğrendikleri gözlemlenmiştir. Örneğin bir katılımcının: “İşyerim Trabzon Caddesinde bulunan Garanti Bankasının arkasında. Gece araba bırakamıyoruz çünkü çiziliyor. Ayrıca, sabah bira şişeleri ortada geziyor. Bu biliniyor. Emniyet de farkındadır sanırım.” şeklindeki şikâyetini emniyet yetkililerin ilk defa duydıkları anlaşılmıştır. Bazı katılımcıların da polise cesitli tavsiyelerde bulundukları da gözlemlenmiştir. Örneğin, bir katılımcının tavsiyesi ilgi çekicidir:

“Trafik kontrollerinde en çok arabadaki çocuğum heyecanlanıyor. Çocukları korumak için önce onlara selam verilip hatırları sorulsa hem çocuk için yararlı olur hem de topluma yansır düşüncesindeyim.”

Bazı katılımcılar ise toplantılarda öğrendikleri sayesinde suç ve güvenlikle ilgili konularda daha bilinçli hale geldiklerini belirtmişlerdir. Bu konuda bir katılımcının ifadeleri şu şekildedir:

“Bu toplantının en çok biz vatandaşlara faydası olduğunu düşünüyorum.”

Toplantıda anlatılanlar sayesinde artık kendimi suç ve suçlulardan daha iyi koruyacağımı ve ne gibi tedbirler almam gerektiğini biliyorum. Örneğin, kapıyı tanımadığımız insanlara acmamam gerektiğinin bu kadar önemli olduğunu bilmiyordum. Burada öğrendiklerimi çevremle de paylaşacağım ve herkesin de paylaşması gerektiğini düşünüyorum. Biz de elimizden geldiği kadar elimizi taşın altına sokmalı ve polisimize yardımcı olmalıyız.”

Huzur ve Bilgi Paylaşım Toplantılarında katılımcıların polisle ilgili olumlu ifadelerinin yanında çeşitli eleştirilerini de açıkça iletmekten çekinmedikleri gözlemlenmiştir. Katılımcılardan bazılarının şikâyetleri aşağıda sunulmuştur:

“Polis merkezine gittiğimizde işlemlerimiz çok uzun sürüyor ve gereksiz yere bekliyoruz. Benim gibi işi gücü olan insanlar mağdur oluyor.”

“Yol kontrollerinde polisler bize kaba davranıyor. Yanımda eşim varken bile potansiyel suçlu gibi muamele yapıyor.”

“155 Haber Merkezini aradığımızda orada görevli polis bizle kibar konuşmuyor ve zamanında dönüş yapmıyor.”

Önceki araştırmalar, bu tür toplantıların, polislerin algıları üzerindeki etkisini pek fazla araştırmamışlardır. Bu araştırmada, Huzur ve Bilgi Paylaşım Toplantılarına katılan İl Emniyet Müdürlüğü yetkilileri, genel olarak toplantıların faydalı bir uygulama olduğunu belirtmişlerdir. Örneğin, bir şube müdürünün ifadeleri şu şekildedir:

“Ben önceleri bu toplantılara gönülsüz, sırf İl Emniyet Müdürümüzün emri olduğu için geliyordum. Ama toplantılara katıldıkça vatandaşların bizim düşündüğümüzden farklı konulara öncelik verdiklerini gördüm ve olaylara farklı açıdan, vatandaşların gözüyle bakmayı öğrendim. Örneğin, şehir stadyumunun arkasında bulunan parkta akşam saatlerinde alkol alan şahısların çevreye asırı rahatsızlık verdiğini bilmiyordum. Toplantıda birçok kişiden aynı konuda şikâyet olduğunu öğrenince astlarımı gerekli çalışmalar yapması için yönlendirdim. Yunus Timlerinin orada sık sık uygulama yapması sayesinde çevreye rahatsızlık veren şahısları temizledik. Hatta bu konuda civarda oturan birçok vatandaş bizzat polisimize teşekkür etti.”

Huzur ve Bilgi Paylaşım Toplantılarının genel olarak faydalı olduğu görülse de bazı eksiklikler de gözden kaçmamıştır. Örneğin, toplantılarda genelde İl Emniyet Müdürü’nün konuşması, hazır bulunan İl Emniyet Müdür yardımcısı ile Şube Müdürlerinin çok az konuşmaları veya hiç konuşmalarına neden olmuştur. Bunun yanında toplantılara, vatandaşların daha sık muhatap oldukları Polis Merkez Amirleri, devriye polisleri veya trafik polislerinden katılım olmaması da bir eksiklik oluşturmıştır. Örneğin, bir katılımcı: *“Keske bu toplantıda bizim mahalle karakolunun amiri de olsaydı da bu konuları dinleseydi”* şeklinde fikrini ifade ederek bu eksikliği dile getirmiştir.

Toplantılarda katılımcıların şikâyet, talep ve beklentilerine bakıldığında ise en çok hatalı parklar, uyusturucu madde kullanımı, trafik kurallarına uymayan sürücüler ve açık alanlarda alkol alan ve çevreye rahatsızlık veren şahıslar gibi toplumun huzurunu bozan konular olduğu; klasik anlamda polisin birinci sorumluluk alanına giren hırsızlık olaylarının katılımcıların öncelikleri arasında olmadığı anlaşılmıştır. Bu durum günümüzde artık polisin, klasik anlamda *suçla mücadele (crime fighting)* görevinden çok *sosyal düzeni sağlayıcılık (order maintenance)* görevinin ön planda olduğu düşüncesini güçlendirmektedir (Wilson ve Kelling, 1982). Garland (2001), vatandaşların polisi, suçlardan daha çok mahalli düzensizlikler ve sosyal düzeninin olumsuz hale gelmesinden sorumlu tuttuğunu vurgulamıştır. Bu durum, toplumda meydana gelen değişimlere paralel olarak bireylerin polisten sosyal anlamda beklentilerinin arttığının ve polisin sosyal bütünlüğün ve toplumsal düzenin simgesi olarak görüldüğünün bir yansıması olarak da değerlendirilebilir (Loader, 1997).

Bu düşünceyi doğrulayan bir başka olgu ise, toplantılarda vatandaşların sadece İl Emniyet Müdürlüğü'nü ilgilendiren konularda değil; Belediye Başkanlığı, Milli Eğitim Müdürlüğü, Karayolları Genel Müdürlüğü gibi başka kurumları ilgilendiren konularla ilgili de şikâyet ve taleplerini iletmeleri olmuştur. Bu durum da, polisin işi olmasa bile birçok konunun polisin işiymiş gibi görüldüğünü veya diğer kurumlarda yeterince katılım mekanizması olmadığından vatandaşların bu konuları polise bildirdikleri anlaşılmaktadır. Bu veriler güvenlikle ilgili akla gelen ilk ve tek kurumun polis olduğu düşüncesini güçlendirmektedir.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışmada, demokratik ülkelerde oldukça yaygın bir yönetim tarzı olan Yeni Kamu Yönetiminin (YKY) en önemli unsurlarından birisi olarak görülen ve vatandaşların kamu kurumlarının politika oluşturma ve denetleme süreçlerine aktif katılmaları anlamına gelen vatandaş katılımının güvenlik hizmetlerinde uygulanması araştırılmıştır. Toplumun polisten farklı beklentileri vardır. Bu beklentilerin oluşumunda toplumun yapısı, vasanılan verin sosyo-ekonomik özellikleri, suç oranları ve diğer özellikler etkin olmaktadır. Günümüzde tüm kamu hizmetlerine olduğu gibi güvenlik hizmetlerine de vatandaş katılımı oldukça önemlidir çünkü vatandaş katılımı, kamu kurumlarının vatandaşların talep ve beklentilerine göre hizmet üretmeleri ve aynı zamanda şeffaflıklarını ve hesap verebilirliklerini artırarak toplum içindeki mesruluklarını sağlamaları yönünde önemli bir araç olarak kullanılmaktadır (Brayer ve Sahin, 2012). Literatürde vatandaşların güvenlik hizmetlerine katılmasının polisle halk arasındaki ilişkilerin geliştirilmesi, suç ve düzensizliğin önlenmesi, vatandaş-odaklı hizmet sunulması ve toplumun bilinçlendirilmesi gibi birçok potansiyel faydası olduğundan bahsedilmektedir (Myhill, 2012).

Vatandaşın yönetim faaliyetlerine katılımı, yönetim yapısına ve sivil kültürün yapısına göre çeşitlilik göstermektedir. Demokratik kültürün gelişmiş olduğu ülkelerde katılım çok geniş olurken, demokratik kültürünün tam olgunlaşmadığı merkezîyetçi bir sistem olan Türkiye gibi ülkelerde ise katılım, demokratik ülkelerin çok gerisinde kalmakta (Aydın, 2006, s. 180; Cerrah, 2011, s. 155) ve yüzeysel olmaktadır. Zeren ve Özmen (2010) organize edenler tarafından katılımın genelde “*yasak savma*” faaliyeti olarak görüldüğünü ileri sürmüşlerdir.

Ülkemizde vatandaşların güvenlik hizmetlerine daha çok katılımını sağlamak amacıyla yapılan ilk çalışmalardan biri olan bu çalışmada, Kahramanmaraş İl Emniyet Müdürlüğü'nce toplum destekli polislik hizmetleri kapsamında sivil toplum kuruluşları temsilcileri, kamu kurum çalışanları, esnaf ve vatandaşlarla yapılan “Huzur ve Bilgi Paylaşım Toplantıları” incelenmiştir. Araştırmacının da katılımcı-gözlemci olarak katıldığı toplantıların İl Emniyet Müdürlüğü açısından faydalı olduğu, vatandaşların şikâyet, talep ve beklentilerinin ilk ağızdan öğrenildiği, toplumdaki problemlere toplumla birlikte çözüm bulunmaya çalışıldığı görülmüştür. Katılımcıların daha çok hatalı parklar, uyuturucu kullanımı, alkol alan ve çevreye rahatsızlık veren şahıslar, trafik kuralına uymayan sürücüler gibi toplumun huzurunu bozan konularda şikâyetlerini ve taleplerini dile getirdikleri anlaşılmıştır. Ayrıca, katılımcıların da genel olarak toplantılara katılmaktan memnun oldukları, bu samede polisi daha yakından tanıma imkânı buldukları, önyargılarının kırıldığı, polise olan güvenlerinin daha da arttığını belirttikleri anlaşılmıştır.

Kahramanmaraş örneğinin incelendiği bu çalışmanın, ülkemizde vatandaşların güvenlik hizmetleri yanında diğer kamu hizmetlerine katılmasında da uygulayıcılara birçok açıdan yol gösterici olacağı düşünülmektedir. İlk olarak, güvenlik hizmetlerinde vatandaş katılımının başarılı bir şekilde uygulanması, YKY fikrinin daha iyi anlaşılmasına ve yaygınlaştırılmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. İkinci olarak, ülkemizde kamu hizmetlerine katılım kültürünün yerleşmemiş ve aynı zamanda sivil toplum bilincinin demokratik toplumlara göre yeterince gelişmemiş olmasından dolayı

halk toplantıları gibi faaliyetlere vatandaşların yeterince rağbet etmediği düşünüldüğünde, Kahramanmaraş örneğinin önemi daha da anlaşılmaktadır. Bu felsefenin tüm kamu sektörlerinde uygulama alanı bulması, demokrasi kültürünün gelişmesini ve topluma da etkili ve hızlı bir şekilde yayılmasını sağlayacaktır. Üçüncü olarak, Huzur ve Bilgi Paylaşım Toplantılarına katılımın en çok demokratikleşme açısından önemi her geçen gün daha da anlaşılan sivil toplum kuruluşlarından olması, toplantıların verimini ve değerini artıran bir husustur. Toplum vararı için faaliyet gösteren sivil toplum örgütlerinin güvenlik hizmetlerine destek olması ve sorumluluk alması da ülkemizin demokratik gelişimine olumlu katkıda bulunacaktır. Dördüncü olarak, bu tür katılım mekanizmalarının etkili olması, YKY anlayışının iddia ettiği şeffaflık, hesap verebilirlik, yönetim ve vatandaş-odaklılık ilkelerinin daha da verleşmesini sağlayacaktır. Beşincisi, katılımın vatandaşa ve sivil toplum kuruluşlarına yükleyeceği “sorumluluk” ve “kentli olma” düşüncesi de sosyalleşme ve kent bilincinin gelişmesine katkıda bulunacaktır. Son olarak katılım, yöneticilerin siyasi ve vasal olarak hesap verme sorumluluklarının toplumun tamamına hesap verebilirlik haline getirilmesi anlamına gelmesine neden olacaktır. Bu aslında kamu yönetiminin felsefesinin tamamının değişmesini gerektirmektedir. Bu durum ayrıca, YKY anlayışında iddia edildiği gibi polis hizmetlerinin daha vatandaş odaklı olmasını sağlayacaktır. Genel olarak vatandaş katılımından, özel olarak da huzur toplantılarından istenilen amaç sağlanmış olacaktır.

Bazı kamu yöneticileri, vatandaş katılımının maliyetli olduğu (katılımcıların nakilleri, ikram vb.), bazı hassas konular hakkındaki politikaların vatandaşlarla paylaşılmasının uygun olmadığı ve zaman kaybına neden olduğu gerekçesiyle çekinceler koymaktadırlar. Ülkemizdeki bazı yerel yönetim birimlerinde katılımın sağlanması için caba gösteriliyor olsa da, bunlar “*kaideyi bozmayacak istisnalar*” kadar az sayıdadır. Katılımın ülkemizde henüz verleşmemiş olmasında, geleneksel yönetim kültürümüzün etkileri olduğu kadar, sürecin yeni olmasının da etkileri bulunmaktadır. Fakat Kahramanmaraş örneğinde de görüldüğü üzere, huzur toplantıları gibi katılım mekanizmalarının etkin ve verimli bir şekilde yapıldığı takdirde toplumun kamu hizmetlerine katılmasında ve vatandaşların talep ve beklentilerinin öğrenilmesinde etkin olduğu görülmektedir. Bu bağlamda, huzur toplantılarında elde edilen veriler ışığında Kahramanmaraş İl Emniyet Müdürlüğü yetkilileri, güvenlik hizmetlerini, daha vatandaş odaklı hale getirmek amacıyla birçok düzenleme yapmıştır. Bu da vatandaş katılımının asıl amacı olan polisin vatandaşta daha kaliteli hizmet sunmasını sağlamıştır.

Bu çalışma kapsamında, vatandaşın katılımının daha etkin ve verimli hale getirilmesi ve vatandaşın katılımının sağlanması için bir takım önerilerde bulunabilir: Birincisi, kamu kurumlarında karar verici konumunda/makamında bulunanlar, vatandaş katılımını öncelikli politikalarının arasına almalı ve bu politikayı “*prosedürü verine getirme*” kabilinden angarya bir faaliyet veya bir “*göz bozama*” aracı olarak değil, toplumun beklentileri doğrultusunda hizmet sunmak amacıyla gerçekleştirmelidirler. İkincisi, toplantılarda konuşulanlar kâğıt üzerinde bırakılmayarak, belirlenen hedeflere ulaşıp ulaşılmadığı analiz edilmeli ve gerekli çalışmalar yapılmalıdır. Üçüncüsü, katılımın profesyonellik isteyen bir süreç olduğu düşünüldüğünde, kamu yöneticilerine gerekli olan donanımları kazanmaları için belirli eğitimler verilmelidir. Dördüncüsü, katılımın gerçek anlamda amaç ve hedeflerine ulaşabilmesi için kadınlar, yaşlılar, engelliler ve öğrenciler gibi toplumun dezavantajlı tüm kesimlerini kapsayacak şekilde yaygınlaştırılması gerekmektedir.

6. SINIRLILIKLAR

Her çalışmada olduğu gibi bu çalışmada da bir takım sınırlılıklar bulunmaktadır. Birincisi, Huzur ve Bilgi Paylaşım Toplantılarına daha çok sivil toplum kuruluşlarının, kamu kurumlarının, esnafın ve basın/medya mensuplarının istirak etmesi, toplumun genelinin görüşlerinin temsil edilmemesine neden olmuştur. Örneğin katılımcıların

yaklaşık %90'ından fazlasının erkek olması, kadınların sorunlarının çok konuşulmamasına ve/veya kadın gözüyle sorunlara bakılamamasına neden olmuştur. Araştırmalar, kadınların erkeklere göre daha fazla suç korkusu ve güvenlik endisesi yaşadıklarını ortaya koymuştur (Ferraro, 1996; Fisher ve Sloan, 2003; Haynie, 1998). Dolayısıyla, daha çok kadın vatandaşın katılması halinde kadınların güvenlikle ilgili algıları ve gördükleri problemler daha iyi öğrenilecektir.

Bu çalışmayla ilgili söylenebilecek ikinci sınırlılık ise, katılımcıların algılarının değişip-değişmediği ve belirlenen/beklenen hedeflerin gerçekleşip gerçekleşmediği ile ilgili bir anket çalışmasının olmaması ve istatistiksel çıkarımlar yapılmamasıdır. Bu tür faaliyetlerin sonucunda gerçekten belirlenen/beklenen hedeflere ulaşıp ulaşılmadığı hususunda anket vb. araştırma teknikleri uygulanarak yapılacak çalışmalarla elde edilecek bilgi ve bulgular, İl Emniyet Müdürlüklerinin veya diğer kamu kurumlarının katılıma daha fazla veya daha az kaynak ayırmasına da yardımcı olacaktır.

KAYNAKÇA

- Abramson, M. A., Breul, J. D., & Kamensky, J. M. (2006). *Six Trends Transforming Government*. Washington, DC: IBM Center for the Business of Government.
- Akdoğan, H. (2014). Yeni Kamu Hizmeti Anlayışının Güvenlik Yönetiminde Uygulama Alanları. *Türk İdare Dergisi*, 478, 359-380.
- Aydın, A. H. (2001). Postmodern Toplumda Polisin İşlevi. İbrahim Cerrah ve Emin Semiz (Ed.), *Türkiye'de Suç ve Polislik içinde* (s. 73-88). Ankara: Güner Matbaacılık.
- Aydın, A. H. (2006). *Kamu Yönetimi ve Polis*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Banger, G. (2011). *Sivil Toplum Örgütleri İçin Yönetişim Rehberi*. Ankara: Odak Ofset Matbaacılık.
- Barnes, M., Newman, J., Knops, A., & Sullivan, H. (2003). Constituting the Public in Public Participation. *Public Administration*, 81(2), 379-399.
- Berman, E. M. (1997). Dealing with Cynical Citizens. *Public Administration Review*, 57(2), 105-112.
- Blake, G., Diamond, J., Foot, J., Gidley, B., Mayo, M., Shukra, K., & Yarnit, M. (2008). *Community Engagement and Community Cohesion*. London: Joseph Rowntree Foundation.
- Boschken, H. L. (1994). Organizational Performance and Multiple Constituencies. *Public Administration Review*, 54(3), 308-312.
- Bryer, T. A., & Sahin, I. (2012). Administrators as Deliberative Representatives: A Revised Public Service Role. *International Journal of Public Administration*, 35(14), 925-933.
- Bryer, T. A. (2008). Warning: The Hollow State can be Deadly. *Public Administration Review*, 68(3), 587-590.
- Bryer, T. A. (2009). Explaining Responsiveness in Collaboration: Administrator and Citizen Role Perceptions. *Public Administration Review*, 69(2), 271-283.
- Bryson, J. M. (1995). *Strategic Planning for Public and Non-Profit Organizations*. USA: Jossey-Bass.
- Butterfield, R., Edwards, C. & Woodall, J. (2005). The New Public Management and Managerial Roles: The Case of the Police Sergeant, *British Journal of Management*, 16(4), 329-341.

- Callahan, K. (2007). Citizen Participation: Models and Methods. *Journal of Public Administration*, 30, 1179–1196.
- Casey, L. (2008). *Engaging Communities in Fighting Crime*. London: Cabinet Office, http://news.bbc.co.uk/2/shared/bsp/hi/pdfs/18_06_08_caseyreport.pdf
- Cerrah, İ. & Semiz, E. (2001). *Türkiye’de Suç ve Polislik*. Ankara: Asa Kitabevi.
- Cerrah, İ. (2000). *21.Yüzyılda Polis: Temel Sorunlar-Çağdaş Yaklaşımlar*. Ankara: Sibel Matbaası,
- Cerrah, İ. (2011). *Demokratik Toplumlarda İç Güvenlik*. Ankara: Polis Akademisi Yayınları.
- Cinoğlu, H., & Sever, M. (2011). Terörle Mücadelede Toplum Destekli Polislik Uygulamalarının Etkinliği. *Suçla Mücadelede Çağdaş Yaklaşımlar: Toplum Destekli Polislik Teori ve Uygulamaları* içinde (s. 23-41). Ankara: Polis Akademisi Yayınları.
- Cooper, T. L., & Brver, T. A. & Meek, J. M. (2006). Citizen-centered Collaborative Public Management. *Public Administration Review*, 66 (1), 76-88.
- Cordner, G. (2002). Reducing Fear of Crime Strategies for Police. U.S. Department of Justice Office of COPS, <http://www.popcenter.org/library/reading/pdfs/ReducingFearGuide.pdf>
- Cordner, G. W. (1997). Community Policing: Elements and Effects. Roger G Dunham and Geoffrev P. Alpert (Ed.). In *Critical Issues in Policing: Contemporary Readings*. (pp.451-468). Waveland, IL: Prospect Heights.
- Creasy, S. (2007). *Participation Nation: Reconnecting Citizens to the Public Realm*. London: Involve.
- Crosby, N., Kelly, J. M., & Schaefer, P. (1986). Citizens Panels: A New Approach to Citizen Participation. *Public Administration Review*, 46, 170-178.
- Çukurçayır, M. A. (2003). *Yurttaş Odaklı Yerel Yönetim*. Ankara: Çizgi Kitabevi.
- Dalglish, D., & Myhill, A. (2004). *Reassuring the Public: A Review of the International Policing Interventions*. Home Office Research, Development and Statistics Directorate, <http://tna.europarchive.org/20071104144843/homeoffice.gov.uk/rds/pdfs04/hors284.pdf>
- Delice, M., & Duman, A. (2012). Toplum Destekli Polislik Kapsamında Halkın Polis Algısının Ölçülmesi: Erzurum İli Örneği. *Polis Bilimleri Dergisi*, 14(2), 1-31.
- Denhardt, R. B., & Denhardt, J. V. (2000). The New Public Service: Serving Rather than Steering. *Public Administration Review*, 60(6), 549-559.
- Derdiman, R. C. (2010). Kentlesmenin Suca Etkisi ve Kentlilerin Suçla Mücadelesinin Sosyal ve Hukukî Boyutları. *Çağdaş Yerel Yönetimler Dergisi*, 19(3), 49-73.
- Diamond, L. (1994). Rethinking Civil Society: Toward Democratic Consolidation. *Journal of Democracy*, 5, 4–18.
- Ebdon, C., & Franklin, A. L. (2006). Citizen Participation in Budgeting Theory. *Public Administration Review*, 66(3), 437-447.
- Ebdon, C. (2000). The Relationship Between Citizen Involvement in the Budget Process and City Structure and Culture. *Public Productivity & Management Review*, 23(3),

- 383-393.
- Ebdon, C. (2002). Beyond the Public Hearing: Citizen Participation in the Local Government Budget Process. *Journal of Public Budgeting, Accounting and Financial Management*, 14(2), 273-294.
- Emniyet Genel Müdürlüğü (2007). *Toplum Destekli Polislik*. Ankara: Başkent Ofset.
- Ferraro, K. F. (1996). Women's Fear of Victimization: Shadow of Sexual Assault? *Social Forces*, 75, 667-690.
- Field, J. (2003). *Social Capital*. London: Routledge,
- Firsby, M., & Bowman, M. (1996). What We Have Here is a Failure to Communicate. The Case for Citizen Involvement in Decision Making'' ICMA (Eds.), In *The Future of Local Government: Involving Citizens in Community Decision Making* (pp. A1- A5). Washington, D.C.: ICMA.
- Fisher, B. S., & Sloan J. J. (2003). Unraveling the Fear of Victimization Among College Women: Is the Shadow Of Sexual Assault Hypothesis Supported? *Justice Quarterly*, 20(3), 633-659.
- Franklin, A. L., & Ebdon, C. (2002). Citizen Participation: Looks Good on Paper but Hard to do. In Practice, Annual Meeting of the ABFM Conference, Kansas City, MO.
<http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/documents/aspa/unpan005971.pdf>
- Fung, A. (2006). Varieties of Participation in Complex Governance. *Public Administration Review*, 66(1), 66-75.
- Garland, D. (2001). *The Culture of Control*. Oxford: Oxford University Press.
- Genç N. F. (2010). Yeni Kamu Hizmeti Yaklaşımı. *Türk İdare Dergisi*, 466(Mart2010), 145-159.
- Goldstein, H. (1987). Toward Community Oriented Policing: Potential, Basic Requirements, and Threshold Questions. *Crime and Delinquency*, 31(1), 6-30.
- Goldstein, H. (1990). *Problem-oriented Policing*. New York: McGraw Hill.
- Greene, H. T. (1993). Community-Oriented Policing in Florida. *American Journal of Police*, 12, 141-155.
- Greene, J. R. (2000). Community Policing in America: Changing the Nature, Structure, and Function of the Police, *Criminal Justice*, 3, 299-370.
- Grinc, R. (1994). Angels in Marble: Problems in Stimulating Community Involvement in Community Policing. *Crime and Delinquency*, 40(3), 437-468.
- Gurwitt, R. (1992). A Government that Runs on Citizen Power. *Governing*, 6(3), 48-54.
- Gültekin, S., & Gültekin, R. (2011). Toplum Destekli Polislik: Sorun mu Çözüm mü? *Türk İdare Dergisi*, 470, 93-112.
- Hatry, H. P., & Blair, L. H. (1976). Citizen Surveys for Local Governments: A Copout, Manipulative Tool, or a Policy Guidance and Analysis Aid? *Policy & Politics*, 4(4), 129-140.
- Haynie, D. L. (1998). The Gender Gap in Fear of Crime, 1973-1994: A Methodological Approach. *Criminal Justice Review*, 23(1), 29-50.
- Hirschi, T. (1998). Social Bond Theory. *Criminological Theory: Past to Present*. Los Angeles: Roxbury.

- Hood, C. (1991). A Public Management for all Seasons? *Public Administration*, 69, 3-19.
- Hornbein, R., & King, C. S. (2012). Should We be Teaching Public Participation? Student Responses and MPA Program Practices. *Journal of Public Affairs Education*, 18(4), 717-737.
- Hummel, R. H., & Stivers, C. M. (1998). Government Isn't Us: The Possibility of Democratic Knowledge in Representative Government". In C. S. King and C. Stivers (Eds.), *Government is Us: Public Administration in an Anti-Government Era*. Thousands Oaks, CA: Sage Publications.
- Innes, M. (2014). Strategic Police-Community Engagement: A Report to the Scottish Police Authority. Scottish Police Authority Report, <http://www.spa.police.uk/assets/128635/consultationandengagement>
- Irvin, R. A., & Stansbury, J. (2004). Citizen Participation in Decision Making: Is it Worth the Effort? *Public Administration Review*, 64(1), 55-65.
- Jones, T., & Newburn, T. (2007). *Policy Transfer and Criminal Justice*. Maidenhead: Open University Press
- Kaptan, S. (1998). *Bilimsel Araştırma ve İstatistik Teknikleri* (11.Baskı). Ankara: Tek Işık Web Ofset.
- Kathlene L. & Martin, J. A. (1991). Enhancing Citizen Participation: Panel Designs, Perspectives, and Policy Formation. *Journal of Policy Analysis and Management*, 10(1), 46-63.
- Kavgacı, H. İ. (1997). *Demokratik Polislik Temel Yaklaşımlar*. Ankara: Maset Maatbacılık.
- King, C. S., & Stivers, C. (1998). *Government is us: Public Administration in an Anti-government Era*, Thosand Oaks, California: SAGE.
- King, C. S., & Feltev, K. M. & SuselKing, B. O. (1998). The Question of Participation: Toward Authentic Public Participation in Public Administration. *Public Administration Review*, 58(4), 317-326.
- Liao, Y. & Zhang, Y. (2012) .Citizen Participation in Local Budgeting: Mechanisms, Political Support, and City Manager's Moderating Role. *International Review of Public Administration*, 17(2), 19-38.
- Lloyd, K. & Foster, J. (2009). Citizen Focus and Community Engagement. A Review of the Literature: The Police Foundation, http://www.policefoundation.org.uk/uploads/catalogerfiles/citizen-focus-and-community-engagement-a-review-of-the-literature/citizen_focus.pdf
- Loader, I. (2000). Plural Policing and Democratic Governance. *Social & Legal Studies*, 9(3), 323-345.
- Lowndes, V., Pratchett, L., & Stoker, G. (2001). Trends in Public Participation: Part 1-Local Government Perspectives. *Public Administration*, 79(1), 205-222.
- Lukensmeyer, C., & Torres, H. (2006). Public Deliberation: A Manager's Guide to Citizen Engagement", IMB Center for The Business of Government, https://www.whitehouse.gov/files/documents/ostp/opengov_inbox/ibmpubdelib.pdf
- Mark, M. M., & Shotland, R. L. (1985). Stakeholder-based Evaluation and Value Judgments. *Evaluation Review*, 9(5), 605-626.
- Marschall, M. J. (2004). Citizen Participation and the Neighborhood Context: A New

- Look at the Coproduction of Local Public Goods. *Political Research Quarterly*, 57(2), 231-244.
- Mohan, G. (2007). Participatory Development: From Epistemological Reversals to Active Citizenship. *Geography Compass*, 1(4), 779-796.
- Moynihan, D. P. (2003). Normative and Instrumental Perspectives on Public Participation Citizen Summits in Washington, DC. *The American Review of Public Administration*, 33(2), 164-188.
- Myhill, A. (2012). *Community Engagement in Policing: Lessons from the Literature*. London: Home Office.
http://whatworks.college.police.uk/Research/Documents/Community_engagement_lessons.pdf
- Neyroud, P. (2001). *Public Participation in Policing*. London: IPPR.
- Osborne, D., & Gaebler, T. (1992), *Reinventing Government*. Reading, MA: Addison Wesley.
- Reich, R. B. (1985). Public Administration and Public Deliberation: An Interpretive Essay”, *The Yale Law Journal*, 94(7), 1617-1641.
- Roberts, N. (2004). Public Deliberation in an Age of Direct Citizen Participation. *The American Review of Public Administration*, 34(4), 315-353.
- Roh, S., & Oliver, W. M. (2005). Effects of Community Policing Upon Fear of Crime: Understanding the Causal Linkage. *Policing: An International Journal of Police Strategies & Management*, 28(4), 670-683.
- Rosenbaum, D. P., Schuck, A. M., Costello, S. K., Hawkins, D., & Ring, M. K. (2005). Attitudes Toward the Police: The Effects of Direct and Vicarious Experience. *Police Quarterly*, 8(3), 343-365.
- Roussell, A., & Gascon, L. D. (2014). Defining “Policeability: Cooperation, Control and Resistance in South Los Angeles Community-Police Meetings. *Social Problems*, 61(2), 237-258.
- Sahin, İ. (2014). Governance Tools in Public Administration and Emergent Trends: Contracting, Citizen Participation and Networks. *International Journal of Human Sciences*, 11(2), 1082-1103.
- Scheider, M. C., Rowell, T., & Bezdikian, V. (2003). The Impact of Citizen Perceptions of Community Policing on Fear of Crime: Findings from Twelve Cities. *Police Quarterly*, 6(4), 363-386.
- Seyhan, K. (2002). Polislik ve Sucun Önlenmesi. Hasan H. Cevik ve Turgut Göksu (Ed.), *Türkiye’de Devlet, Toplum ve Polis içinde* (s.173-197).Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Sherman, L., Farrington, D., Welsh, B., & Mackenzie, D. (2002). *Evidence-Based Crime Prevention*. London and New York: Routledge.
- Skogan W. G. (2003). *Community Policing: Can It Work?* Belmont, CA: Wadsworth Company.
- Skogan, W. G., & Hartnett, S. M. (1997). *Community Policing, Chicago Style*. New York: Oxford University Press.
- Skogan, W. G. (1994). The Impact of Community Policing on Neighborhood Residents: A Cross-site Analysis. In D. P. Rosenbaum (Ed.), *The Challenge of Community Policing: Testing the Promises* (pp. 167-181). London: Sage.
- Skolnick, J. H., & Bayley, D. H. (1986). *The New Blue Line: Police Innovation in Six*

- American Cities*, New York: The Free Press.
- Stivers, C. (1994). The Listening Bureaucrat: Responsiveness in Public Administration. *Public Administration Review*, 54(4), 364-369.
- Trojanowicz, R. C., & Bucqueroux, B. (1990). *Community Policing: A Contemporary Perspective*. Cincinnati, OH: Anderson Publishing Company.
- Tuffin, R., & Morris, J., & Poole, A. P. (2006). *An Evaluation of the Impact of the National Reassurance Policing Programme*. London: Research, Development and Statistics Directorate, Home Office,
- Türker, M. (1999). *Amerika Birleşik Devletlerinde Mahalli İdareler, Dünyada Mahalli İdareler*. Ankara: İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü Yayınları,
- USAK (Uluslararası Stratejik Araştırmalar Kurumu) (2014). İstanbul Kent Güvenliği. Ankara: USAK Yayınları.
- Wang, X. (2001). Assessing Public Participation in U.S. Cities. *Public Performance & Management Review*, 24(4), 322-336.
- Wells, W., Joseph A., Schafer, V., Sean P., & Bynum, T. S. (2006). Neighborhood Residents' Production of Order: The Effects of Collective Efficacy on Responses to Neighborhood Problems. *Crime & Delinquency*, 52(4), 523-550.
- Wilson, J. O., & Kelling, G. (1982). Broken Windows and Neighborhood Safety. *Atlantic Monthly*, 249(3), 29-38.
- Yıldırım, A. & Simsek, H. (2006). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. (5. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Zeren, H. E. & Özmen, A. (2010). Halkın Belediye Faaliyetlerine Katılma Duvarlılığı ve Hizmet Memnuniyeti: Karaman Belediyesi Örneği. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 12(19), 165-173.